

Hernia van de buik

Binnenkort ondergaat u een operatie aan een hernia (breuk) van de buik in het ETZ. In deze folder leest u informatie over de operatie en krijgt u een aantal richtlijnen en adviezen die bijdragen aan uw herstel.

Wat is een Hernia?

Een breuk (hernia) is een uitstulping van het buikvlies door een zwakke plek of opening in de buikwand. De breuk is herkenbaar als een zwelling ter plaatse. De opening of verzwakking in de buikwand kan ontstaan door aangeboren factoren of door uitrekking van de buikwand. Uitrekking kan optreden in het verloop van het leven bijvoorbeeld door zwaar tillen, toename in lichaamsgewicht, persen bij bemoeilijkte stoelgang, veel hoesten, enzovoorts. De breuk wordt dan groter. Het is mogelijk dat de uitstulping van het buikvlies een gedeelte van de buikinhoud bevat.

Er zijn 3 soorten hernia's:

- **Hernia Cicatricialis, littekenbreuk**

Een littekenbreuk is een onderbreking in de spierlaag van de buikwand. Deze onderbreking is ontstaan op een plaats die in het verleden gebruikt is om een operatie uit te voeren. Het betreft één van de meeste voorkomende lange termijn gevolgen na een buikoperatie (laparotomie). Deze complicatie kan zich lang (soms jaren later) na de operatie openbaren. Eén op de vijf mensen die een buikoperatie heeft gehad, zal ooit in zijn leven een littekenbreuk krijgen. De meest voorkomende oorzaak van het ontstaan van een littekenbreuk is een wondgenezingsstoornis bij de vorige operatie. Dat kan zich hebben voorgedaan in de vorm van een bloeditstorting, al dan niet met een ontsteking. Ook kan een littekenbreuk ontstaan als uiting van een slechte lichamelijke conditie of door het gebruik van bepaalde medicijnen die u nodig had. Het kan ook zijn dat u zo ernstig ziek was dat de wond in de buikwand niet gesloten kon worden en vanzelf is dicht gegroeid, waarna veelal een littekenbreuk ontstaat.

- **Hernia epigastrica, bovenbuik breuk**

Boven de navel komen ook breuken voor die berusten op een zwakke plek in de buikwand. Het verschil met de 'gewone' breuk is dat bij deze breuk meestal geen buikinhoud naar buiten puilt, maar alleen vetweefsel. De breuk komt ook meervoudig voor en komt vaker voor bij mannen. Meestal geeft deze breuk geen klachten, maar een enkele keer kan er pijn optreden. Omdat meestal alleen vetweefsel aanwezig is, heeft een eventuele beklemming geen ernstige gevolgen.

- **Hernia Umbicalis, navelbreuk**

Bij een navelbreuk bevindt de uitstulping zich in de navel. Klachten van een navelbreuk worden veelal aangegeven als enig ongemak, een zeurend of branderig gevoel en/of pijn in dat gebied. Een breuk verdwijnt nooit vanzelf en kan de neiging hebben groter te worden. Dat kan dan meer klachten gaan geven. Een enkele keer kan het voorkomen dat een breuk bekneld raakt. Dat gaat gepaard met veel pijn.

Behandeling

Bij een eventuele operatie kan deze op twee manieren uitgevoerd worden namelijk:

- **Scopisch**

Is een kijkoperatie, de voordelen hiervan zijn dat u na de operatie minder lang in het ziekenhuis hoeft te blijven en u heeft een aantal kleine sneetjes in de buik in plaats van een groot litteken.

- **Open operatie**

De chirurg maakt bij een open operatie een sneetje dat groot genoeg is om de te opereren lichaamsonderdelen en het omliggende weefsel goed te zien. Een grote snee biedt een gemakkelijke toegang tot het operatiegebied, maar laat ook een groot litteken achter. Een open operatie kan noodzakelijk zijn als er teveel verklevingen zijn in de buik.

Behandeling Hernia Cicatricialis, littekenbreuk

Niet alle littekenbreuken behoeven een chirurgische behandeling. Wanneer een kleine breuk geen klachten geeft, is een operatie niet nodig. Breuken die groter worden en breuken die klachten geven komen wel in aanmerking voor behandeling. Door vermindering van het lichaamsgewicht nemen de klachten af. Wanneer een operatie toch noodzakelijk is, is het risico na afvallen beduidend lager.

Operatie

Meestal gaat het hierbij om een relatief grote operatie. Soms is het noodzakelijk dat u na de operatie naar de Intensive Care gaat. Het kan bijvoorbeeld nodig zijn om de spierlagen van de buikwand van elkaar los te maken om meer ruimte te krijgen zodat het buikwanddefect kan worden gesloten. Dat gaat gepaard met grote wondgebieden in de buikwandspieren. Meestal is voor het herstel van een littekenbreuk een kunststofmat nodig om de breuk te verstevigen.

Behandeling hernia epigastrica, bovenbuik breuk

De chirurg maakt een snede in de buik en brengt de breukzak en eventuele inhoud terug in de buikholte. De opening in de buikwand wordt gesloten en indien nodig verstevigd in de vorm van een kunststof matje. Vervolgens wordt de huid gehecht en afgedekt met een pleister.

Behandeling Hernia Umbicalis, navelbreuk

De operatie wordt uitgevoerd via een snede ter plaatse van de breuk. De uitstulping van het buikvlies wordt opgeheven. Indien nodig wordt de opening of zwakke plek in de buikwand hersteld. Daarbij wordt de buikwand verstevigd, gebruikmakend van het weefsel van de buikwand zelf of door het inhechten van een kunststof matje. Dit kunststof materiaal is veilig en wordt in het algemeen goed door het lichaam geaccepteerd.

Mogelijke complicaties na ingreep

Complicaties treden bij deze veel voorkomende operaties weinig op maar zoals bij elke operatie is er een kans op algemene complicaties zoals een nabloeding, wondinfectie, trombose of longontsteking. Na de operatie is het operatiegebied pijnlijk. Meestal krijgt u na de operatie pijnstilling, maar geeft u het gerust aan als dit niet voldoende helpt. Kort na de operatie raden wij u aan het wondgebied wat te ondersteunen met uw hand met name bij drukverhoging (hoesten, persen).

Na de behandeling (leefregels)

- De eerste dagen is het advies om rustig aan te doen en het wondgebied te ontzien.
- Probeer teveel druk op de wond te vermijden en bij hoesten of persen tegendruk te geven door de hand op het wondgebied te drukken.
- De pleister mag u na 2 dagen vervangen.
- Douchen mag indien u de wond droog houdt, in bad gaan niet. Na het douchen de wond in ieder geval goed droogdeppen.
- Eventuele hechtingen worden bij controle op de polikliniek verwijderd.
- Er zijn geen beperkingen met betrekking tot eten en drinken na de operatie, tenzij de verpleegkundige u anders aangeeft.

Sporten/lichamelijke activiteit

Als een kunststof matje is gebruikt mag u op geleide van de pijn sporten en andere gewone lichamelijke activiteiten doen. Als weefsel van de eigen buikwand is gebruikt, mag u gedurende zes weken niet zwaar tillen en niet sporten.

Wanneer moet ik contact opnemen?

- Bij koorts (temperatuur boven 38 graden).
- Bij koude rillingen.
- Bij roodheid, nabloeding, warmte of zwelling rondom het litteken/de wond.
- (aanhoudende) Pijn.

Heeft u nog vragen?

Vóór de operatie

- Bij medische vragen kunt u contact opnemen met de polikliniek Chirurgie.
- Bij vragen over de verdoving tijdens de operatie kunt u contact opnemen met de polikliniek Anesthesiologie.
- Als u voor het afgesproken onderzoek of ingreep bent verhinderd, verzoeken wij u ons daarvan zo snel mogelijk op de hoogte te brengen. In uw plaats kan dan iemand anders worden geholpen.
- Als u koorts heeft, kan de behandeling niet plaatsvinden. Als u twijfelt of u geholpen kunt worden, neem dan - in het geval van een geplande operatie in dagbehandeling - contact op met de dagbehandeling of anders met de polikliniek Chirurgie.

Na de operatie

Wanneer zich thuis na de operatie (acute) problemen voordoen, kunt u contact opnemen met:

- tijdens kantooruren met de polikliniek Chirurgie;
- buiten kantooruren met de Huisartsenpost.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis): (013) 221 00 00

Polikliniek Chirurgie: (013) 221 01 20

Locatie ETZ Elisabeth

Route 1